

කාබන් පිට කිරීම සම්බන්ධයෙන් සංවර්ධිත රටවල්වලට වඩා සංවර්ධනයවන රටවලට සීමා පැනවීමේ රහසිගත උත්සාහයක්
Secret attempt to bind developing countries more than rich countries to limit carbon emissions

(2009 දෙසැම්බර් 09)

කෝපන්හේගන් දේශගුණික සමුළුව අතරතුර එයට සහභාගිවූ සමහර නියෝජිතයින් අතට පත්වූ ‘රහසිගත’ ලේඛණයක් නිසා සමුළුව තුළ යම්කිසි අර්බුදකාරී තත්වයක් මතු වූ බව වාර්තාවෙයි. සමුළුව අවසානයේදී එයට සහභාගිවන රටවල් විසින් අත්සන් කළයුතු එකඟතා ගිවිසුමේ අත්පිටපතක් යැයි සැලකෙන මෙම ලේඛණය එක්සත් රාජධානිය, ඇමෙරිකාව හා ඩෙන්මාර්කයේ අනුදැනුම ඇතිව පිළියෙලවූවක් බවට සැක කෙරෙන අතර මෙම ගිවිසුමට අනුව සංවර්ධිත රටවලට පැනවෙන ඒක පුද්ගල කාබන් පිටකිරීමේ සීමාව වූ 2050 වනවිට (permitted per capita emission levels of carbon) ටොන් 2.67 ක් වන අතර සංවර්ධනයවන රටවලට පැනවෙන එම සීමාව ටොන් 1.44 ක් වේ. මෙයින් අදහස් කරන්නේ 2050 වනවිට සංවර්ධිත රටවලට සංවර්ධනයවන රටවලට වඩා දෙගුණයක් කාබන් පිට කිරීමට හැකිවන බවයි.

දැනට ක්‍රියාත්මකවන කියෝතෝ ප්‍රඥප්තියට අනුව හරිතාගාර වායු පිට කිරීම මගින් ගෝලීය උෂ්ණත්වය වැඩිකිරීම සඳහා වැඩිපුරම වගකිව යුත්තේ සංවර්ධිත රටවල් නිසා එම වායු පිටකිරීම සීමා කිරීම සඳහා නීත්‍යානුකූලව බැඳිය යුත්තේ සංවර්ධිත රටවල් පමණක්ය. එම නිසා කිසිදු දැනුවත් කිරීමකින් හෝ සාකච්ඡාවකින් තොරව සංවර්ධනයවන රටවල්වලට සංවර්ධිත රටවල්වලට වඩා සීමා පැනවෙන අන්දමේ ගිවිසුමක් පිළියෙල කිරීමට පොහොසත් රටවල් කිහිපයක් ගත් මෙම උත්සාහය කියෝතෝ ප්‍රඥප්තිය උල්ලංඝනය කිරීමක් බව සංවර්ධනයවන රටවල නියෝජිතයන්ගේ මතය වී ඇත.

එපමණක්ද නොව මෙම ගිවිසුම් අත්පිටපතට අනුව දේශගුණික විපර්යාස පිළිබඳ ඉදිරියේදී කෙරෙනු ලබන සාකච්ඡා, සැලසුම් කිරීම්, ගනු ලබන තීරණ හා විශේෂයෙන්ම මූල්‍යකරණ කටයුතු සම්බන්ධයෙන් එක්සත් ජාතීන්ගේ සංවිධානයට වඩා බලතල සංවර්ධිත පොහොසත් රටවලට හා එම රටවල්වල පාලනයේ පවත්නා ලෝක බැංකුවට පැවරෙනු ඇත.

සමුළුවට සහභාගිවූ රටවල් කිහිපයක පමණක් නියෝජිතයින් අතට මෙම ගිවිසුමේ අත්පිටපත පත්වීමත් සමගම සංවර්ධනයවන රටවලින් ඊට දැඩි විරෝධයක් මතුවී ඇති අතර යම් භෙයකින් මෙම ගිවිසුම ක්‍රියාත්මකවුවහොත් එක්සත් ජාතීන්ගේ සංවිධානය අකර්මන්‍ය කිරීමේ පියවරක් ලෙස මෙම ප්‍රයත්නය සැලකිය හැකි බව එම රටවල්වල මතයයි.

මූලාශ්‍රය:
<http://www.guardian.co.uk/environment/2009/dec/08/copenhagen-climate-summit-disarray-danish-text>